

ÒMNIA
L'BAKKALI **UN FAR A
TRES MINUTS
DE CASA**

**ÒMNIA
L'BAKKALI UN FAR A
TRES MINUTS
DE CASA**

Col·lecció Brunzits,
dirigida per Juliana Canet

Primera edició: setembre del 2023

© Omnia l'Bakkali Tahiri, 2023

© Columna Edicions, Llibres i Comunicació, S.A.U.

Av. Diagonal, 662-664 - 08034 Barcelona

ISBN: 978-84-664-3083-8

Dipòsit legal: B. 11.407-2023

Fotocomposició: Grup62

Imprès a Catalunya - *Printed in Catalonia*

www.columnaedicions.cat

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries. En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement. A Grup62 agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Aquesta pujada és esgotadora. Em quedo sense alè. Tanmateix, el que em tortura no és el pendent, sinó que el camí és etern. Tot aquest tros l'hauria travessat en qüestió de segons amb el cotxe. Ja m'hi podria portar la Màram, a l'estació, si el pare no es vol llevar del llit.

Som a divendres. Avui fa tot just una setmana que els pares, la Màram i jo ens vam mudar. No està pas gens malament, el lloc que hem estrenat. A canvi d'una hipoteca trentenària, ens fa de sostre una finca meravellosa en un barri on durant l'estiu els carrers són engrescats, i durant l'hivern només s'hi passegen els qui porten els gossos a pixar a les cantonades. Els que no tenen gos no surten a voltar, a l'hivern, perquè fa massa fred; surten, només, per

anar al mercat o al súper, perquè fins i tot els indrets oblidats de Déu tenen mercats i súper. Però no és que estigui parlant d'un indret oblidat, si més no té estació de tren. I tot i que el lloc que hem estrenat és una ciutat més aviat petita —o potser és un poble gran, aquestes coses mai no m'he parat a entendre-les—, el decora el més bell dels ornaments: el mar, blau i etern, que porta barques modestes, que són dels veïns de tota la vida, i barques imponents, que són dels veïns que venen de països freds i es poden permetre el luxe de tenir una barca imponent en un país que no coneixen. Passa el mateix amb els cotxes: n'hi ha de totes les mides, a les voreres, i no cal ser-hi gaire versat per poder distingir la mena de família que viu en cada casa segons el cotxe que la guarda. A l'hivern només en queden de modestos, com el nostre, malgrat no ser pas veïns de tota la vida: tot just ens hem mudat. Tot i això, per bé que no tenim un cotxe gran, sí que tenim una torre preciosa amb jardí.

La mare diu que el jardí ja és més que un luxe. Jo ho subscric. Tenim una palmera i tot, ara. Amb un niu. I s'hi senten els ocells. Ah, però el més sorprenent, per a mi, és que el jardí vingüés amb gat inclòs: pelut, color canyella, ni mossegador ni esgar-

rapador, i que al principi els pares no volien que acariciés: ai, Noor, no el toquis, que en vindran més i tindrem el jardí infestat de gats; ai, Noor, no li donis menjar, ni beure, ni el deixis entrar a casa; ai, Noor, ensabona't les mans, que deu tenir bruts els pèls de ves-a-saber-què. Amb els dies el gat ha acabat entrant a casa, i a hores d'ara al pòrtic hi ha una tassa amb pinso i el cul d'una ampolla de llet que fa d'abeurador. Fins i tot li han arranjat un jaç on dormir durant les nits fredes, sense que res ni ningú el forci a quedar-s'hi. Ara se l'estimen com si fos de la família. El pare diu que és gata, perquè a casa tenim un pacte que no hem pactat i és ell qui s'encarrega de fer-nos saber quan l'animal és mascle i quan és femella. Això em fa pensar en un cop que vam comprar una conilla que no era conilla per un error en la diagnosi... Li vam posar un nom que no recordo. Ara la gata es passa tot el dia a casa i també té nom, que no diré perquè el trobo esnob, ridícul i fifí. A la família els noms no es toquen un cop pronunciats pel pare, i ara que ell l'ha dit ja és massa tard per fer-hi res.

La qüestió és que gaudim d'un jardí que venia amb gat inclòs, i amb el gat, una figuera, un llimoner, hibisc, romaní, un micaquer i una olivera al bell mig

de l'entrada, que rep els visitants. Aquests dies està començant a acollir, també, unes patateres, enciams, una carabassera, menta verda —molta menta verda, indispensable per al te—, pebroteres i tomaqueres, tot plegat, orgull superlatiu i fruit únic de la mare, que és una flor més del jardí i una entesa de la naturalesa, perquè és on es va criar. El que no saben les flors i les hortalisses i els arbres del jardí és que d'aquí poc, a l'estiu, passaran desapercebuts per culpa de la buguenví·lia, que comença a mostrar-se i que sembla que cobrirà tota la façana durant els mesos de calor. Es mostrarà tan voluptuosa que els posarà en evidència amb el seu característic i presumptuós esquitx lilós, intrús sobre el seu verd: tot plegat una mena de crit exorbitant d'atenció, un protagonisme furtat descaradament.

La torre no ho és tot: a tres minuts de casa hi ha un far. Tres minuts comptats, que sé que són exactes perquè la mare els compta cada cop que surt a cercar aigua de mar per treure's els mocs, que se li acumulen al nas perquè té el costum de retenir-los. I el far guarda el mar, com ho fan tots els fars. L'aire del mar és també un luxe, oh i tant... És de les poques coses que ens arrenen com a humanitat a la Terra: podria anar-se'n tot en orris, que les finques

s'ensorressin, les barques s'ofeguessin i els cotxes no marxessin, i l'aire del mar encara hi seria. L'aire del mar reviu, aïlla, i endormisca les persones. A vegades, però, l'aire de mar es bat amb la seva aigua, i es converteix en una arma mortal. Aquesta arma, no fa més de trenta anys, va amenaçar la vida dels pares quan van creuar el mar en un vaixell de pescadors. Empesos per l'esperança, pagaren tres mil duros d'ara cadascú, estalviats durant anys i panys, i amb els duros també pagaren per disposar les seves vides a la mercè de les onades. Arriscar la pròpia vida és una bogeria si no estàs plenament convençut que no hi tens res a perdre. Però és el que van decidir el pare i la mare quan els van fer saber que l'altre era un món de benestar i d'oportunitats. I tot i que s'estimaven la seva terra, s'aferraren a l'esperança d'un futur més digne per als fills que havien de venir.

Al nou món hi arribaren sans i estalvis. Van poder-se escapar dels homes que vigilen les persones que arriben com ells i que tenen la missió de retornar-les. Els acollí un familiar proper al pare, i per poder sobreviure es dedicaren a feines d'allò més precàries. Després de l'atarantament de voltar de feina en feina —molts restaurants, un parell de ma-

gatzems, alguna fàbrica—, i a canvi de jornades laborals que en moltes ocasions excedien amb escreix les dotze hores diàries, van estalviar prou per obrir una sabateria. Es van vendre els cossos i les ànimes al diable del treball, i amb el temps van poder hipotecar-se per una casa vora el mar en un poble-ciutat perdut. I encara treballen moltes hores: han traslladat la sabateria amb ells al poble-ciutat nou, i gairebé hi viuen. Reben més clients perquè el poble-ciutat no té sabateries de cap cadena que els empenyi fora del mercat, però al local comencen a fer-se veure senyals d'humitat, i per reformar-lo han d'estalviar.

És un costum, per a ells, estalviar. Mai els he vist de viatge i mai no han fet una escapada puntual d'un cap de setmana. Segons la mare, no estem per gastar. Amb un negoci i una hipoteca no es poden llençar les monedes. És ben garrepa, fins i tot en la compra... Recoï! Sobretot en la compra. El seu carro té el límit d'un dolç per viatge: si hi veus un paquet de flams d'ou, no hi caben les magdalenes. Si a casa hi tenim un pot de formatge casolà i un de mel, no ens calen més postres. Escurar arreu porta més diners a la guardiola. Sempre he pensat que de vegades, quan ja s'ha conegut la pobresa, la despesa fa

més mal, inclosos els vuitanta-cinc cèntims d'una rajola de xocolata.

Però la mare no havia sigut tan garrepa fins després de l'*incident*.

Fa uns anys, un home va atacar la sabateria. El recordo corpulent —monstruós, si se'm permet—. Esgarrifós, terrorífic. I pèl-roig, el primer pèl-roig que havia vist mai. Va regirar la botiga sencera. Va escampar totes les sabates per terra —algunes les va trepitjar, d'altres les va banyar d'escopinades—, tot plegat mentre cridava que no hi volia moros, al barri. Davant la provocació, el pare es va rebotar, la discussió es va tornar física i va venir la policia. Tot plegat es va quedar en tan sols una baralla, per fortuna, tot i que l'intrús, vaig pensar, es meresqués —com a ben mínim— acabar amb el nas esmicolat. Ell es va emportar un avís i no el vam tornar a veure, però la notícia es va escampar pel barri com la pols i durant els mesos següents molts van evitar passar per davant de la botiga, com si al bell mig de l'entrada hi hagués clavat un cartell que els advertís d'un perill imminent.

La disminució de clients causà una davallada

significativa en els ingressos de la sabateria, i ens vam quedar tan justos, tan justos, que a casa gairebé no enceníem els llums. Al cap d'un temps, l'incident va acabar caient en l'oblit, i la sabateria va recuperar el volum de clients de sempre. Els qui no s'han acabat de recuperar són el pare i la mare, que cada dia obren la botiga amb un xic de por entre els ossos i amb els sentits ben desperts, a l'aguait de l'amenaça.